

Визнано протиправними дії Золотоніського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки щодо повторної постановки Особа 1 на військовий облік.

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

29 жовтня 2025 року справа № 580/9815/25

м. Ч

Черкаський окружний адміністративний суд у складі:

головуючого судді – Гайдаш В.А.,

розглянувши у порядку письмового провадження за правилами спрощеного позовного провадження у приміщенні суду адміністративну справу за позовом Особа 1 до Золотоніського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії,

ВСТАНОВИВ:

До Черкаського окружного адміністративного суду надійшов позов Особа 1 (далі – позивач) до Золотоніського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки (далі – відповідач) в якому позивач просить:

- 1) визнати протиправними дії Золотоніського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки щодо повторної постановки Особа 1, на військовий облік, не зважаючи на наявність рішення про виключення такого з військового обліку;
- 2) визнати протиправною бездіяльність Золотоніського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки щодо не розгляду по суті заяви від 21.06.2025 та не внесенні актуальних відомостей до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів стосовно непридатності до військової служби та виключення з військового обліку військовозобов'язаних Особа 1, з 24.08.2022;
- 3) зобов'язати Золотоніський районний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки розглянути з дотриманням порядку, меж, строку та способу

дій, визначених законом, по суті заяву від 21.06.2025, та внести до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів інформацію про непридатність до військової служби та виключення з військового обліку з 24.08.2022 Особа 1, на підставі п. 3 ч. 6 ст. 37 Закону України “Про військовий обов'язок та військову службу”.

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що позивач був визнаний непридатним до військової служби з виключенням з військового обліку, що підтверджується записом у військовому квитку серії ----- . Однак позивач при оновленні на своєму смартфоні застосунку (мобільний додаток) “Резерв+” стало відомо, що його повторно взято на військовий облік (категорія обліку “військовозобов'язаний”). Позивач вважає такі дії протиправними, оскільки відповідно до Положення про військово-лікарську експертизу, затвердженого наказом МОУ №402 від 14.08.2008.

Ухвалою Черкаського окружного адміністративного суду від 08.09.2025 прийнято позовну заяву до розгляду та відкрито провадження у справі, справу вирішено розглядати за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення сторін (у письмовому провадженні) за наявними у справі матеріалами.

Відповідач у визначений судом строк відзив на позов не подав.

Розглянувши подані документи і матеріали, суд зазначає, що відповідно до пункту 122 розділу VI “Перехідні положення” Положення №1845/0/15-21 до початку функціонування всіх підсистем (модулів) ЄСІТС справи можуть розглядатися (формуватися та зберігатися) в паперовій, електронній чи змішаній формі залежно від наявних у суді можливостей. Електронні документи та електронні копії паперових документів вносяться до АСДС та зберігаються в централізованому файловому сховищі. Документи, що надійшли до суду в електронній формі, за потреби можуть роздруковуватися та приєднуватися до матеріалів справи у паперовій формі.

Згідно з абзацом 21 пункту 1 розділу VII Формування і оформлення судових справ Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України, затвердженої наказом Державної судової адміністрації України від 20.08.2019 № 814 (у редакції наказу Державної судової адміністрації України від 17 жовтня 2023 року № 485) у випадку прийняття суддею (суддею-доповідачем), у провадженні якого перебуває судова справа, рішення щодо розгляду (формування та зберігання) судової справи (матеріалів кримінального провадження) в електронній чи змішаній (паперовій та електронній) формі, формування матеріалів судової справи здійснюється у відповідній (их) формі(ях) (паперовій та/або електронній).

Отже, процесуальне законодавство передбачає можливість розгляду справи у змішаній формі (паперовій та електронній) та прийняття рішення про такий розгляд суддею, у провадженні якого перебуває судова справа.

Враховуючи вищевикладені обставини, суд вважає за доцільне здійснити розгляд справи у змішаній (паперовій та електронній) формі.

Дослідивши подані документи і матеріали, оцінивши належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, суд зазначає наступне.

Із наявних у матеріалах справи доказів судом встановлено, що 23.08.2022 Особа 1 пройшов медичний огляд ВЛК у КНП «Золотоніська багатoproфільна лікарня» Золотоніської міської ради, згідно якого отримав довідку № --- ВЛК, в якій зазначено діагноз - ----- . Та вказано, що на підставі статті 54а, 52б графи II Розкладу хвороб непридатний до військової служби з виключенням з військового обліку.

Згідно відомостей, які містяться у військовому квитку серії =====, виданому ----- року на сторінці 7 в пункті 15 вказано: « 24.08.2022 призовною (медичною) комісією Золотоніського РТЦК та СП визнаний непридатним до військової служби із зняттям з військового обліку за гр. II ст. 54а, 52б розкладу хвороб (наказ МО України від 2008 р. №402) і знятий з військового обліку» зазначена дата 24.08.2022, підписано начальником Золотоніського РТЦК та СП ----- та скріплено печаткою. На сторінці 22 в розділі VI Відмітки про військовий облік міститься інформація - «Знято з військового обліку військовозобов'язаних Золотоніським РТЦК та СП» дата 24.08.2022.

Відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів від 18.06.2024 № -----, витягу з додатку «Резерв+», сформованого 04.04.2025, довідки ВЛК № ---, картки обстеження та медичного огляду від 23.08.2024 № ---- Особа 1 має статус «не військовозобов'язаний» та на підставі Постанови ВЛК від 24.08.2022 «Непридатний з виключенням з військового обліку».

Згідно інформації, отриманої позивачем з Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів, при оновленні даних через додаток «Резерв+» дана інформація не відображається.

Згідно даних, які відображено у Розширених даних з Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів додатку «Резерв+» позивач з 22.01.2024 перебуває «на обліку», має статус «військовозобов'язаний» на підставі Протоколу ВЛК №----- від 24.08.2022.

На заяву представника позивача від 21.06.2025 про внесення актуальної інформації щодо виключення Особа 1 з військового обліку, як такого, що визнаний військово-лікарською комісією непридатним до військової служби з виключенням з військового обліку, відповідач листом від 01.08.2025 №----- повідомив представника позивача, що позивач не може бути знятий з військового обліку у зв'язку з проведенням слідчих дій на предмет перевірки законності видачі довідки ВЛК. Також зазначено, що позивач допустив порушення правил військового обліку, у зв'язку неявкою за повісткою про виклик для уточнення даних до Золотоніського РТЦК та СП о 9:00 год. до 05.07.2025.

Позивач не погоджуючись із вищезазначеною бездіяльністю відповідача, тому звернувся до суду із даним позовом.

Надаючи правову оцінку спірним правовідносинам, суд зазначає, що відповідно до положень ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачений Конституцією та законами України.

Ст. 65 Конституції України встановлено, що захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України. Громадяни відбувають військову службу відповідно до закону.

Правове регулювання відносин між державою і громадянами України у зв'язку з виконанням ними конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, а також загальні засади проходження в Україні військової служби визначає Закон України "Про військовий обов'язок і військову службу" від 25.03.1992 р. № 2232-XII (далі - Закон №2232-XII).

Згідно із ч.ч. 1, 3 ст. 1 Закону №2232-XII захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є конституційним обов'язком громадян України.

Військовий обов'язок включає: підготовку громадян до військової служби; взяття громадян на військовий облік; прийняття в добровільному порядку (за контрактом) та призов (направлення) на військову службу; проходження військової служби; виконання військового обов'язку в запасі; проходження служби у військовому резерві; дотримання правил військового обліку.

Правовою основою військового обов'язку і військової служби є Конституція України, цей Закон, Закон України "Про оборону України", "Про Збройні Сили України", "Про мобілізаційну підготовку і мобілізацію", інші закони України, а також прийняті відповідно до них Укази Президента України та інші нормативно-правові акти щодо забезпечення обороноздатності держави, виконання військового обов'язку, проходження військової служби, служби у військовому резерві та статусу військовослужбовців, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (ч. 1 ст. 3 Закону №2232-XII).

Указом Президента України від 24.02.2022 р. №64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні" (затвердженим Законом України від 24.02.2022 р. № 2102-IX) введено в Україні воєнний стан із 05 год. 30 хв. 24.02.2022 строком на 30 діб, який неодноразово було продовжено і який триває дотепер.

Указом Президента України від 24.02.2022 р. №69/2022 "Про загальну мобілізацію" постановлено оголосити та провести загальну мобілізацію.

Правові основи мобілізаційної підготовки та мобілізації в Україні, засади організації цієї роботи, повноваження органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, а також обов'язки підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності (далі - підприємства, установи і організації), повноваження і відповідальність посадових осіб та обов'язки громадян щодо здійснення мобілізаційних заходів визначає Закон №3543-XII (далі в редакції, чинній на момент виникнення спірних правовідносин).

У розумінні ст.1 Закону №3543-ХІІ мобілізацією вважається комплекс заходів, здійснюваних з метою планомірного переведення національної економіки, діяльності органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій на функціонування в умовах особливого періоду, а Збройних Сил України, інших військових формувань, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту - на організацію і штати воєнного часу. Мобілізація може бути загальною або частковою та проводиться відкрито чи приховано.

Ст. 22 Закону №3543-ХІІ визначені обов'язки громадян щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Відповідно до ч. 5 ст. 22 Закону №3543-ХІІ призов громадян на військову службу під час мобілізації або залучення їх до виконання обов'язків за посадами, передбаченими штатами воєнного часу, забезпечують місцеві органи виконавчої влади та здійснюють територіальні центри комплектування та соціальної підтримки або командири військових частин (військовозобов'язаних, резервістів Служби безпеки України - Центральне управління або регіональні органи Служби безпеки України, військовозобов'язаних, резервістів розвідувальних органів України - відповідний підрозділ розвідувальних органів України, осіб, які уклали контракти про перебування у резерві служби цивільного захисту, - відповідні органи управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту).

Порядок проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період визначається Кабінетом Міністрів України.

Положеннями абз. 1-5 ч. 9 ст. 1 Закону № 2232-ХІІ передбачено, що щодо військового обов'язку громадяни України поділяються на такі категорії: допризовники - особи, які підлягають взяттю на військовий облік; призовники - особи, які взяті на військовий облік; військовослужбовці - особи, які проходять військову службу; військовозобов'язані - особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави; резервісти - особи, які проходять службу у військовому резерві Збройних Сил України, інших військових формувань і призначені для їх комплектування у мирний час та в особливий період.

Відповідно до ч. 2-3 ст. 1 Закону № 2232-ХІІ військовий обов'язок установлюється з метою підготовки громадян України до захисту Вітчизни, забезпечення особовим складом Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення (далі - Збройні Сили України та інші військові формування), посади в яких комплектуються військовослужбовцями. Військовий обов'язок включає: підготовку громадян до військової служби; взяття громадян на військовий облік; прийняття в добровільному порядку (за контрактом) та призов (направлення) на військову службу; проходження військової служби; виконання військового обов'язку в запасі; проходження служби у військовому резерві; дотримання правил військового обліку.

Згідно із ч. 10 ст. 1 Закону № 2232-ХІІ громадяни України, які підлягають взяттю на військовий облік, перебувають на військовому обліку призовників або у запасі Збройних Сил України, у запасі Служби безпеки України, розвідувальних органів України чи проходять службу у військовому резерві, зобов'язані, зокрема, виконувати правила військового обліку, встановлені законодавством.

Приписами п. 11 ст. 38 згаданого вище Закону №2232-ХІІ визначено, що призовники, військовозобов'язані, резервісти в разі зміни їх сімейного стану, стану здоров'я, адреси місця проживання (перебування), номерів засобів зв'язку та адреси електронної пошти (за наявності електронної пошти), освіти, місця роботи, посади зобов'язані особисто в семиденний строк повідомити про такі зміни відповідні органи, де вони перебувають на військовому обліку, у тому числі у випадках, визначених Кабінетом Міністрів України, через центри надання адміністративних послуг та інформаційно-телекомунікаційні системи.

Аналогічні норми містяться і в Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1487.

Відповідно до п. 8 Правил військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів (додаток 2 до Порядку) призовники, військовозобов'язані та резервісти повинні особисто повідомляти в семиденний строк органам, в яких вони перебувають на військовому обліку, про зміну персональних даних, зазначених у ст. 7 Закону України “Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів”, а також надавати зазначеним органам документи, що підтверджують право на відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації з підстав, визначених у статті 23 Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”.

Водночас, відповідно до ч. 10 ст. 2 Закону України “Про військовий обов'язок і військову службу” та з метою якісного проведення призову громадян на строкову військову службу за станом здоров'я, прийняття громадян на військову службу за контрактом, проведення медичного огляду військовослужбовців, військовозобов'язаних, резервістів для визначення ступеня придатності до військової служби та визначення ступеня придатності льотного складу до льотної роботи, наказом Міністерства оборони України затверджено Положення № 402 (далі Положення №402, в редакції, чинній на час видачі довідки ВЛК про непридатність позивача до військової служби).

Згідно з абз. 1 п. 3.8 глави 3 розділу II Положення № 402 постанови ВЛК ТЦК та СП щодо військовозобов'язаних приймаються згідно з главою 20 цього розділу.

Так, приписами абзацу 2 підпункту "б" пункту 20.3 глави 20 розділу II згаданого вище Положення передбачено, що при медичному огляді військовослужбовців та інших осіб ВЛК приймається постанова такого змісту: “Непридатний до військової служби з виключенням з військового обліку”.

Матеріалами справи підтверджено та не спростовано відповідачем, що Особа 1 пройшов медичний огляд з метою визначення ступеня придатності до військової

служби та визнаний непридатним до військової служби з виключенням з військового обліку.

Положеннями ч. 6 ст. 37 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” визначено підстави виключення з військового обліку.

Так, відповідно до п. 3 ч. 6 ст. 37 Закону № 2232-ХІІ виключенню з військового обліку у районних (міських) військових комісаріатах (військовозобов’язаних Служби безпеки України у Центральному управлінні або регіональних органах Служби безпеки України, військовозобов’язаних Служби зовнішньої розвідки України у відповідному підрозділі Служби зовнішньої розвідки України) підлягають громадяни України, які визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку.

Необхідно звернути увагу, що на час виключення позивача з військового обліку був чинним Порядок організації та ведення військового обліку призовників і військовозобов’язаних, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 921 (далі - Порядок № 921).

Відповідно до п. 56 Порядку № 921 районні (міські) територіальні центри комплектування та соціальної підтримки здійснюють взяття, зняття або виключення з військового обліку призовників і військовозобов’язаних у випадках, передбачених законодавством. Про взяття призовників і військовозобов’язаних на військовий облік, зняття та виключення з нього в їх військово-облікових документах проставляються відповідні відмітки.

Судом встановлено, що Черкаським районним територіальним центром комплектування та соціальної підтримки внесено до військового квитка Особа 1. серії ----- запис про непридатність до військової служби з виключенням з військового обліку та проставлено відповідну відмітку про виключення з військового обліку.

У подальшому Порядок №921 втратив чинність у зв’язку з прийняттям Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов’язаних та резервістів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1487 (далі - Порядок № 1487).

Таким чином, визначена Законом України “Про військовий обов’язок і військову службу” підстава для виключення позивача з військового обліку, а саме визнання його непридатним до військової служби ВЛК, була дотримана.

Таким чином, процедура виключення позивача з військового обліку завершена у повній відповідності до чинного на той момент законодавства, і запис про виключення з в/о внесено у військово-обліковий документ здійснено правомірно.

Крім того, відповідно до ст. 37 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу” (у редакції станом на час визнання мене непридатним до військової служби) передбачено, що взяттю на військовий облік призовників, військовозобов’язаних та резервістів у територіальних центрах комплектування та

соціальної підтримки, у Центральному управлінні або регіональних органах Служби безпеки України, у відповідному підрозділі Служби зовнішньої розвідки України підлягають громадяни України:

1) на військовий облік призовників (крім Служби безпеки України та Служби зовнішньої розвідки України):

приписані до призовних дільниць;

які прибули з інших місцевостей (адміністративно-територіальних одиниць) України або з-за кордону на нове місце проживання;

які набули громадянства України і згідно з цим Законом підлягають приписці до призовних дільниць;

звільнені зі служби у військовому резерві, які не виконали обов'язків служби у військовому резерві протягом строків першого та другого контрактів, не проходили строкову військову службу та не досягли 27-річного віку;

2) на військовий облік військовозобов'язаних:

звільнені з військової служби в запас;

які припинили альтернативну (невійськову) службу в разі закінчення строку її проходження або достроково відповідно до Закону України “Про альтернативну (невійськову) службу”;

військовозобов'язані, які прибули з інших місцевостей (адміністративно-територіальних одиниць) України або з-за кордону на нове місце проживання;

звільнені зі служби поліцейські, особи начальницького та рядового складу Міністерства внутрішніх справ України, Державного бюро розслідувань, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту (крім осіб, прийнятих на службу цивільного захисту у порядку, визначеному Кодексом цивільного захисту України, до проходження строкової військової служби), Державної кримінально-виконавчої служби України, співробітники Служби судової охорони, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, особи, які мають спеціальні звання Бюро економічної безпеки України;

які набули громадянства України і згідно з цим Законом підлягають взяттю на облік військовозобов'язаних;

зняті з військового обліку Збройних Сил України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України відповідно за рішенням Міністерства оборони України, Служби безпеки України та Служби зовнішньої розвідки України;

які відповідно до статті 18 цього Закону звільнені від призову на строкову військову службу;

які досягли 27-річного віку під час перебування на військовому обліку призовників;

які звільнені зі служби у військовому резерві та не досягли граничного віку перебування у запасі;

3) на військовий облік резервістів:

які зараховані в особливий період на службу у військовому оперативному резерві;

які уклали контракт про проходження служби у військовому резерві Збройних Сил України та інших військових формувань;

які прибули з інших місцевостей (адміністративно-територіальних одиниць) України або з-за кордону на нове місце проживання.

2. Взяттю на військовий облік військовозобов'язаних підлягають жінки, які належать до категорій, зазначених у частині одинадцятій статті 1 цього Закону.

3. Призовники, військовозобов'язані та резервісти після прибуття до нового місця проживання зобов'язані в семиденний строк стати на військовий облік та не раніше ніж за три дні до вибуття з місця проживання знятися із зазначеного обліку.

У разі декларування місця проживання особи за декларацією про місце проживання, поданою в електронній формі засобами Єдиного державного веб-порталу електронних послуг, взяття на військовий облік, зняття з військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів здійснюється відповідними районними (міськими) територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки на підставі відомостей про призовників, військовозобов'язаних та резервістів в електронній формі, надісланих органами реєстрації через Єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ України до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів.

4. У воєнний час забороняється виїзд призовників, військовозобов'язаних та резервістів з місця проживання без дозволу керівника відповідного районного (міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки (військовозобов'язаних та резервістів Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України - без дозволу відповідного керівника).

5. Зняття з військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів у відповідних районних (міських) територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки (військовозобов'язаних та резервістів Служби безпеки України - у Центральному управлінні або регіональних органах Служби безпеки України, військовозобов'язаних та резервістів Служби зовнішньої розвідки

України - у відповідному підрозділі Служби зовнішньої розвідки України) підлягають громадяни України:

1) з військового обліку призовників (крім Служби безпеки України та Служби зовнішньої розвідки України):

які вибувають в іншу місцевість (адміністративно-територіальну одиницю) України до нового місця проживання;

які вибувають на строк більше трьох місяців за межі України;

які взяті згідно з рішеннями комісії з питань приписки або призовної комісії на облік військовозобов'язаних;

які отримали військові звання офіцерського складу після проходження військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу;

які припинили альтернативну (невійськову) службу в разі закінчення строку її проходження або достроково відповідно до Закону України "Про альтернативну (невійськову) службу";

які виконали обов'язки служби у військовому резерві протягом строків першого та другого контрактів;

2) з військового обліку військовозобов'язаних:

які вибувають в іншу місцевість (адміністративно-територіальну одиницю) України до нового місця проживання;

які прийняті на службу до Національної поліції України, Служби судової охорони, Державного бюро розслідувань, Бюро економічної безпеки України, органів і підрозділів цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби України;

які вибули на строк більше трьох місяців за межі України;

в інших випадках - за рішенням Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України;

3) з військового обліку резервістів:

які вибувають в іншу місцевість (адміністративно-територіальну одиницю) України на нове місце проживання;

які прийняті на службу до Національної поліції України, Державного бюро розслідувань, податкової міліції, органів і підрозділів цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби України;

які вибули на строк більше трьох місяців за межі України;

які звільнені зі служби у військовому резерві та не досягли граничного віку перебування в запасі;

в інших випадках - за рішенням Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України.

6. Виключенню з військового обліку у відповідних районних (міських) територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки (військовозобов'язаних та резервістів Служби безпеки України - у Центральному управлінні або регіональних органах Служби безпеки України, військовозобов'язаних та резервістів Служби зовнішньої розвідки України - у відповідному підрозділі Служби зовнішньої розвідки України) підлягають громадяни України, які:

- 1) призвані чи прийняті на військову службу;
- 2) проходять військову службу (навчання) у вищих військових закладах освіти і військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти;
- 3) визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку;
- 4) досягли граничного віку перебування в запасі;
- 5) припинили громадянство України;
- 6) були раніше засуджені до позбавлення волі за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину;
- 7) направлені для відбування покарання до установ виконання покарань або до яких застосовано примусові заходи медичного характеру;
- 8) померли або визнані в установленому законом порядку безвісно відсутніми або оголошені померлими.

Вищенаведене свідчить, що законодавець виокремлює поняття “зняття з військового обліку” та “виключення з військового обліку”, при цьому, при знятті з військового обліку Законом передбачено можливість повторного взяття військовозобов'язаного на такий облік, однак у разі виключення з військового обліку повторне його взяття не передбачено. Отже, різними є як підстави, так і правові наслідки зняття або виключення з військового обліку.

З аналізу положень Закону № 2232-XII висновується, що громадяни, які підлягають виключенню з військового обліку, втрачають статус військовозобов'язаного, в той же час зняті з військового обліку продовжують перебувати в статусі військовозобов'язаних.

Аналогічна правова позиція викладена у постанові Верховного Суду від 21.05.2025 у справі №280/2880/24.

Враховуючи ту обставину, що Особа 1 вже було правомірно виключено з військового обліку на підставі постанови, позивач втратив статус військовозобов'язаного, тому відповідач діяв неправомірно, поставивши позивача повторно на військовий облік. Відповідно, запис у Єдиному державному реєстрі призовників, військовозобов'язаних та резервістів має бути приведений у відповідність до запису у його військово-обліковому документі серії -----, без потреби у додаткових діях або повторному огляді. На вимогу представника позивача відповідач не вчинив необхідних дій для відновлення порушених прав позивача чим допустив протиправну бездіяльність, отже позов у цій частині позовних вимог підлягає до задоволення.

За наведених обставин, для відновлення порушених прав позивача необхідно зобов'язати Золотоніський районний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки розглянути з дотриманням порядку, меж, строку та способу дій, визначених законом, по суті заяву від 21.06.2025, та внести до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів інформацію про непридатність до військової служби та виключення з військового обліку з 24.08.2022 Особа 1, на підставі п. 3 ч. 6 ст. 37 Закону України "Про військовий обов'язок та військову службу".

За вказаних обставин, враховуючи положення ч. 2 ст. 9 КАС України, системного аналізу положень чинного законодавства України та матеріалів справи, суд дійшов висновку, що викладені в позовній заяві доводи позивача є обґрунтованими, а тому позов належить задовольнити повністю.

Відповідно до ч. 1 ст. 77 Кодексу адміністративного судочинства України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Згідно з ч. 2 ст. 77 Кодексу адміністративного судочинства України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень, обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

Відповідно до ч. 1 ст. 139 Кодексу адміністративного судочинства України судові витрати, які підлягають відшкодуванню або оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі пропорційно задоволеним позовним вимогам..

Керуючись ст. ст. 2, 90, 139-143, 242-246, 250, 255 КАС України, суд,

ВИРІШИВ:

Позов задовольнити повністю.

Визнати протиправними дії Золотоніського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки щодо повторної постановки Особа 1, на

військовий облік, без урахування рішення про виключення такого з військового обліку.

Визнати протиправною бездіяльність Золотоніського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки щодо не розгляду по суті заяви від 21.06.2025 та не внесенні актуальних відомостей до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів стосовно непридатності до військової служби та виключення з військового обліку військовозобов'язаних Особа 1, з 24.08.2022.

Зобов'язати Золотоніський районний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки розглянути з дотриманням порядку, меж, строку та способу дій, визначених законом, по суті заяву від 21.06.2025, та внести до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів інформацію про непридатність до військової служби та виключення з військового обліку з 24.08.2022 Особа 1, на підставі п. 3 ч. 6 ст. 37 Закону України "Про військовий обов'язок та військову службу".

Стягнути за рахунок бюджетних асигнувань Золотоніського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки на користь Особа 1 судовий збір у сумі 2906 (дві тисячі дев'ятсот шість) грн 88 коп.

Копію рішення направити особам, які беруть участь у справі.

Рішення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, яка може бути подана безпосередньо до Шостого апеляційного адміністративного суду протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

Суддя

Віталіна ГАЙДАШ